

Борисенко Ольга Петрівна

д-р наук з держ. управ., професор кафедри публічного управління та митного адміністрування

Університет митної справи та фінансів, Україна

Сидоренко Дмитро Олександрович

аспірант кафедри публічного управління та митного адміністрування

Університет митної справи та фінансів, Україна

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ГРОМАДЯН У НАПРЯМУ НАДАННЯ ДЕРЖАВНИХ ПОСЛУГ

Кабінет міністрів України схвалив Концепцію розвитку електронного урядування в Україні до 2020 року. Відповідне рішення було прийнято на засіданні Уряду. Документ визначає пріоритетні напрями та заходи розвитку електронного урядування в Україні на найближчі роки. Основний акцент ставиться на забезпечення взаємодії органів державного управління з бізнесом та громадянами у напрямку надання державних послуг. Наразі в Україні в онлайн-режимі надається біля 100 послуг для громадян і бізнесу. Основними пріоритетними напрямками розвитку е-урядування в Україні є: електронна взаємодія, електронні послуги, відкриті данні, електронна ідентифікація.

Згідно рейтингу ООН EGDI (e-Governance Development Index) за показником цифровізації державних послуг Україна посідає 62-ге місце серед 193 країн світу. Наша країна значно відстає від своїх сусідів: Польща у цьому рейтингу займає 36 місце, Росія - 35, Білорусь - 50, Угорщина – 46. З 2016 року в Україні запроваджено виключно електронний обмін документами між СКМУ та ЦОВВ. Щодня через систему проходить понад 1,5 тис. електронних документів. Сьогодні

запровадження погодження проектів нормативно-правових актів КМУ відбувається в електронній формі; підключення до системи міжвідомчого електронного документообігу місцевих ОВВ (ОДА, РДА) та ОМС (міста обласного значення); запровадження укладання бюджетних договорів в електронній формі; підключення бізнесу до системи міжвідомчого електронного документообігу з органами влади; запровадження пілотного проекту створення електронного архіву та формату е-документу.

Розвиток інформційно-технологічного забезпечення взаємодії органів державного управління та громадян особливо відчувається у напрямку надання державних електронних послуг. В планах розвитку цього напрямку передбачається запровадження пріоритетних електронних послуг відповідно до переліку 20 базових напрямів ЄС близько 80 - 90 е-послуг. На сьогодні у пріоритетних сферах соціальної інфраструктури запроваджено не менше 20 електронних послуг. З метою як скорішого просування у вирішенні поставлених завдань необхідно розробити та починати впроваджувати План дій реалізації Концепції розвитку е-послуг. Сьогодні вже запроваджено першу чергу порталу е-урядування GOV.UA; запроваджено типові програмне забезпечення автоматизації роботи центрів надання адміністративних послуг, у т. ч. в ОТГ (об'єднані територіальні громади); підключено ЦНАП до базових державних реєстрів через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів.

Наступним важливим пріоритетним напрямом розвитку е-урядування в Україні є оприлюднення суспільно-важливих наборів даних у форматі відкритих даних для вільного повторного використання. З цією метою було запроваджено портал відкритих даних, на якому зареєстровано понад 1000 органів влади, які оприлюднили понад 10 тис. наборів даних. Відкриття державних даних у спеціальних форматах – це сучасний інструмент підвищення прозорості органів влади і якості прийняття управлінських рішень. На базі відкритих даних розвиваються успішні суспільно важливі та комерційні проекти.

В Україні модернізовано та забезпечено функціонування єдиного державного веб-порталу відкритих даних data.gov.ua . На даний час вже відкрито 9201 наборів

державних даних, у т. ч. створення API до пріоритетних наборів, проведення аудитів даних в ЦОВВ. Було проведено національний конкурс стартапів «Open Data Challenge».

Іще одним важливим напрямом розвитку інформаційних технологій в державному управлінні є електронна ідентифікація. Електронна ідентифікація це запровадження доступних, безпечних та зручних засобів електронної ідентифікації громадян для доступу до електронних послуг. Інтенсифікувати процес розвитку онлайн-послуг та розширити спектр електронних послуг допоможе запровадження мобільної ідентифікації (Mobile ID), які планується запровадити найближчим часом. Йдеться про інструменти електронної ідентифікації з використанням мобільного цифрового підпису, що забезпечать простоту, безпеку та максимальну мобільність отримання електронних послуг.

Ідентифікація за допомогою мобільного телефону з електронним підписом Mobile ID є перспективною технологією сьогодні у світі щодо ідентифікації та створення електронного юридично значимого документа, з розміщенням на сім-карті мобільного електронного цифрового підпису. Загалом останні два-три роки для України ознаменувалися декількома важливими подіями у сфері розвитку електронних рішень, зокрема це прийняття законів про електронні довірчі послуги, про забезпечення кібербезпеки України, а також схвалення урядової концепції розвитку електронної демократії в Україні. Триває впровадження системи взаємодії державних інформаційних ресурсів (X-ROAD).

Всі ці події безпосередньо пов'язані з впровадженням електронних послуг для громадян України (йдеться про послуги, які отримуються в електронному вигляді, наприклад, реєстрація ФОП, отримання допомоги при народженні дитини, інше). Окремим питанням є впровадження інструментів електронної ідентифікації з використанням мобільного цифрового підпису - Mobile ID. У плані пріоритетних дій Уряду до 2020 року цей напрям визначено одним з пріоритетних для України. Одночасне забезпечення простоти, безпеки та максимальної мобільності користувача у процесі отримання електронних послуг є запорукою успіху у

впровадженні і використанні цих послуг. За цією технологією - майбутнє і широкі можливості.